

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

ĐOÀN ANH TUẤN

**PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC DẠY HỌC TÍCH HỢP
MÔN XÃ HỘI CHO GIÁO VIÊN TRUNG HỌC CƠ SỞ
THÀNH PHỐ CẨM PHẢ, TỈNH QUẢNG NINH**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2018

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

ĐOÀN ANH TUẤN

**PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC DẠY HỌC TÍCH HỢP
MÔN XÃ HỘI CHO GIÁO VIÊN TRUNG HỌC CƠ SỞ
THÀNH PHỐ CẨM PHẢ, TỈNH QUẢNG NINH**

Ngành: Quản lý giáo dục

Mã ngành: 8.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Phó Đức Hoà

THÁI NGUYÊN - 2018

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các số liệu và kết quả nghiên cứu nêu trong luận văn là trung thực và chưa có ai thực hiện nghiên cứu.

Thái Nguyên, tháng 11 năm 2018

Tác giả luận văn

Đoàn Anh Tuấn

LỜI CẢM ƠN

Hai năm được học tập và nghiên cứu tại trường đại học sư phạm Thái Nguyên là một khoảng thời gian tuy không dài nhưng đã để lại trong tôi những ấn tượng sâu sắc khó quên. Đó là khoảng thời gian tôi và các đồng môn được các thầy cô trong trường tận tình giúp đỡ để tôi nỗ lực cố gắng vượt qua những khó khăn hoàn thành chương trình khóa học.

Với sự trân trọng và lòng biết ơn sâu sắc tôi xin chân thành bày tỏ lòng biết ơn tới lãnh đạo trường đại học sư phạm Thái Nguyên, lãnh đạo và các thầy cô giáo, Phòng Đào tạo Sau đại học (trường đại học sư phạm Thái Nguyên) đã quan tâm giúp đỡ, tạo điều kiện thuận lợi giúp tôi hoàn thành nhiệm vụ học tập và nghiên cứu.

Đặc biệt, tôi xin chân thành cảm ơn PGS, TS Phó Đức Hòa người thầy, người hướng dẫn khoa học đã tận tình chỉ bảo và giúp đỡ tôi trong quá trình nghiên cứu và hoàn thành luận văn này.

Tôi cũng xin chân thành cảm ơn sự giúp đỡ nhiệt tình của Lãnh đạo, chuyên viên phòng giáo dục Phòng GD&ĐT thành phố Cẩm Phả; Các bạn đồng nghiệp và những người thân đã tận tình giúp đỡ, cung cấp tài liệu, số liệu, thông tin bổ ích và động viên, khích lệ tôi trong quá trình học tập nghiên cứu và hoàn thành luận văn này.

Tôi xin trân trọng cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 11 năm 2018

Tác giả luận văn

Đoàn Anh Tuấn

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC TỪ, CỤM TỪ VIẾT TẮT.....	iv
DANH MỤC BẢNG, BIỂU ĐỒ	iv
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	4
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu	4
4. Giả thuyết khoa học	4
5. Phạm vi nghiên cứu	4
6. Nhiệm vụ nghiên cứu.....	5
7. Phương pháp nghiên cứu	5
8. Cấu trúc luận văn	6
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC DẠY HỌC TÍCH HỢP CÁC MÔN XÃ HỘI CHO GIÁO VIÊN TRUNG HỌC CƠ SỞ	7
1.1. Tổng quan nghiên cứu vấn đề.....	7
1.1.1. Ở nước ngoài.....	7
1.1.2. Ở Việt Nam.....	9
1.2. Các khái niệm cơ bản.....	12
1.2.1. Năng lực.....	12
1.2.2. Năng lực dạy học	14
1.2.3. Tích hợp	14
1.2.4. Dạy học tích hợp	15
1.2.5. Năng lực dạy học tích hợp	16
1.2.6. Năng lực dạy học tích hợp môn xã hội	17
1.2.7. Phát triển năng lực dạy học tích hợp các môn xã hội	18
1.3. Năng lực dạy học tích hợp các môn xã hội cho giáo viên trung học cơ sở	19

1.3.1. Đặc điểm các môn xã hội ở trường trung học cơ sở	19
1.3.2. Năng lực dạy học tích hợp các môn xã hội của giáo viên trung học cơ sở	21
1.4. Nội dung phát triển năng lực dạy học tích hợp các môn xã hội cho giáo viên trung học cơ sở	24
1.4.1. Mục tiêu phát triển năng lực dạy học tích hợp các môn xã hội cho giáo viên trung học cơ sở	24
1.4.2. Phát triển năng lực dạy học tích hợp các môn xã hội cho giáo viên trung học cơ sở	24
1.4.3. Các con đường phát triển năng lực dạy học tích hợp các môn xã hội cho giáo viên trung học cơ sở	31
1.5. Các yếu tố ảnh hưởng đến phát triển năng lực dạy học tích hợp các môn xã hội cho giáo viên trung học cơ sở	32
1.5.1. Yếu tố khách quan	32
1.5.2. Yếu tố chủ quan	34
Kết luận chương 1	36
Chương 2. THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC DẠY HỌC TÍCH HỢP CÁC MÔN XÃ HỘI CHO GIÁO VIÊN TRUNG HỌC CƠ SỞ THÀNH PHỐ CẨM PHẢ, TỈNH QUẢNG NINH	37
2.1. Khái quát tình hình kinh tế - xã hội, hệ thống giáo dục bậc học trung học cơ sở của địa bàn nghiên cứu	37
2.1.1. Tình hình kinh tế, xã hội	37
2.1.2. Tình hình ngành giáo dục thành phố Cẩm Phả	37
2.2. Giới thiệu khái quát về khảo sát thực trạng	39
2.2.1. Mục tiêu khảo sát	39
2.2.2. Nội dung khảo sát	40
2.2.3. Địa bàn và quy mô khảo sát	40
2.2.4. Phương pháp và công cụ khảo sát	40
2.2.5. Thời gian và tiến trình khảo sát	40
2.2.6. Xử lý kết quả khảo sát	40

2.3.	Thực trạng năng lực dạy học tích hợp các môn xã hội của giáo viên trung học cơ sở thành phố Cẩm Phả, Quảng Ninh.....	41
2.3.1.	Thực trạng về số lượng, trình độ giáo viên các trường trung học cơ sở thành phố Cẩm Phả	41
2.3.2.	Thực trạng năng lực dạy học tích hợp các môn xã hội của giáo viên các trường trung học cơ sở thành phố Cẩm Phả, Quảng Ninh.....	43
2.4.	Thực trạng phát triển năng lực dạy học tích hợp các môn xã hội cho giáo viên trung học cơ sở thành phố Cẩm Phả, Quảng Ninh.....	45
2.4.1.	Nhận thức của các khách thể khảo sát về sự cần thiết phải phát triển năng lực dạy học tích hợp các môn xã hội cho giáo viên các trường THCS thành phố Cẩm Phả, Quảng Ninh	45
2.4.2.	Thực trạng phát triển năng lực dạy học tích hợp các môn xã hội cho giáo viên các trường trung học cơ sở thành phố Cẩm Phả, Quảng Ninh	47
2.4.3.	Thực trạng về tạo điều kiện cho việc phát triển năng lực dạy học tích hợp cho giáo viên các trường trung học cơ sở thành phố Cẩm Phả hiện nay.....	51
2.5.	Thực trạng yếu tố ảnh hưởng phát triển năng lực dạy học tích hợp các môn xã hội cho giáo viên trung học cơ sở thành phố Cẩm Phả, tỉnh Quảng Ninh..	52
2.6.	Đánh giá chung thực trạng về phát triển năng lực dạy học tích hợp các môn xã hội cho giáo viên trung học cơ sở thành phố Cẩm Phả, tỉnh Quảng Ninh	54
	Kết luận chương 2.....	56
	Chương 3. 58BIỆN PHÁP PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC DẠY HỌC TÍCH HỢP CÁC MÔN XÃ HỘI CHO GIÁO VIÊN TRUNG HỌC CƠ SỞ THÀNH PHỐ CẨM PHẢ, TỈNH QUẢNG NINH	58
3.1.	Nguyên tắc đề xuất biện pháp.....	58
3.1.1.	Đảm bảo tính mục tiêu.....	58
3.1.2.	Đảm bảo tính thực tiễn.....	58
3.1.3.	Đảm bảo tính khả thi.....	59
3.1.4.	Đảm bảo tính đồng bộ, toàn diện.....	59
3.2.	Đề xuất các biện pháp phát triển năng lực cho giáo viên các trường trung học cơ sở thành phố Cẩm Phả, Quảng Ninh.....	59

3.2.1. Biện pháp 1: Nâng cao nhận thức của CBQL, GV, các lực lượng liên quan về phát triển năng lực GV THCS thành phố Cẩm Phả, Quảng Ninh	59
3.2.2. Biện pháp 2: Xây dựng kế hoạch phát triển năng lực cho giáo viên trung học cơ sở thành phố Cẩm Phả, Quảng Ninh.....	62
3.2.3. Biện pháp 3: Tổ chức, triển khai có hiệu quả kế hoạch phát triển năng lực cho giáo viên trung học cơ sở thành phố Cẩm Phả, Quảng Ninh.....	65
3.2.4. Biện pháp 4: Đảm bảo các nguồn lực cho hoạt động phát triển năng lực giáo viên trung học cơ sở thành phố Cẩm Phả, Quảng Ninh.....	68
3.2.5. Biện pháp thứ 5: Đổi mới hoạt động kiểm tra, đánh giá năng lực DHTH cho giáo viên THCS thành phố Cẩm Phả, Quảng Ninh	71
3.3. Khảo nghiệm tính cần thiết, tính khả thi của các biện pháp luận văn đã đề xuất	74
3.3.1. Mục đích khảo nghiệm	74
3.3.2. Đối tượng khảo nghiệm	74
3.3.3. Quy trình khảo nghiệm	74
3.3.4. Đánh giá tính cần thiết, tính khả thi của các biện pháp	75
Kết luận chương 3.....	82
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ.....	83
1. Kết luận.....	83
2. Khuyến nghị.....	84
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	86
PHỤ LỤC	

DANH MỤC TỪ, CỤM TỪ VIẾT TẮT

CB	: Cán bộ
CBQL	: Cán bộ quản lí
CBQLGD	: Cán bộ quản lý giáo dục
CNTT	: Công nghệ thông tin
DHTH	: Dạy học tích hợp
GD&ĐT	: Giáo dục và đào tạo
GDPT	: Giáo dục phổ thông
GV	: Giáo viên
HS	: Học sinh
KHTN-CN	: Khoa học tự nhiên - công nghệ
KHXH-NV	: Khoa học xã hội - nhân văn
NL	: Năng lực
NVSP	: Nghiệp vụ sư phạm
THCS	: Trung học cơ sở
THPT	: Trung học phổ thông
UBND	: Ủy ban nhân dân
XH	: Xã hội

DANH MỤC BẢNG, BIỂU ĐỒ

Bảng:

Bảng 2.1.	Quy mô trường, lớp THCS của Thành phố Cẩm Phả, năm học 2017-2018	41
Bảng 2.2.	Bảng chất lượng viên chức bậc THCS thành phố Cẩm Phả	42
Bảng 2.3.	Tổng hợp đánh giá về năng lực tìm hiểu đối tượng và môi trường giáo dục của giáo viên THCS thành phố Cẩm Phả, Quảng Ninh	43
Bảng 2.4.	Tổng hợp đánh giá về năng lực dạy học tích hợp các môn xã hội của giáo viên trường THCS thành phố Cẩm Phả, Quảng Ninh	44
Bảng 2.5.	Tổng hợp kết quả đánh giá của cán bộ, giáo viên về lập kế hoạch hoạt động phát triển năng lực dạy học tích hợp các môn xã hội cho giáo viên của hiệu trưởng các trường THCS thành phố Cẩm Phả.....	47
Bảng 2.6.	Đánh giá của cán bộ, giáo viên về thực hiện kế hoạch phát triển năng lực dạy học tích hợp cho giáo viên các trường trung học cơ sở ...	49
Bảng 2.7.	Đánh giá của cán bộ, giáo viên về tạo điều kiện cho việc phát triển năng lực dạy học tích hợp cho giáo viên các trường THCS	51
Bảng 2.8.	Thực trạng yếu tố ảnh hưởng phát triển năng lực dạy học tích hợp các môn xã hội cho giáo viên THCS thành phố Cẩm Phả, tỉnh Quảng Ninh.....	53
Bảng 3.1.	Bảng tổng hợp ý kiến về tính cần thiết của các biện pháp.....	75
Bảng 3.2.	Bảng tổng hợp ý kiến của cán bộ quản lý, giáo viên về tính khả thi của các biện pháp	77
Bảng 3.3.	Tương quan giữa tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp	80

Biểu đồ:

Biểu đồ 2.1.	Nhận thức của các khách thể khảo sát về sự cần thiết phát triển năng lực dạy học tích hợp các môn xã hội cho giáo viên THCS thành phố Cẩm Phả, tỉnh Quảng Ninh hiện nay	46
Biểu đồ 3.1.	Tính cần thiết của các biện pháp.....	77
Biểu đồ 3.2.	Tính khả thi của các biện pháp	79
Biểu đồ 3.3.	Tương quan giữa tính cần thiết và tính khả thi	81